

1. Wprowadzenie

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji - w okresie od 3 stycznia 2006 r. do 20 marca 2006 r. przeprowadziła, na podstawie art. 2 ust.1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, kontrolę Nr P/05/060 „Wykonanie budżetu państwa w 2005 r. w części 61 Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej”.

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania *ustawy budżetowej na rok 2005*², w części 61 Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

Badaniami kontrolnymi objęto: prawidłowość realizacji dochodów z poszczególnych źródeł, zgodność realizacji dochodów i wydatków z *ustawą budżetową na rok 2005*, przepisami *ustawy o finansach publicznych*³ oraz wydanymi na ich podstawie przepisami wykonawczymi, rzetelność sprawozdań budżetowych, łącznie ze zbadaniem dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają kwoty zawarte w sprawozdaniach, przestrzeganie przepisów *ustawy Prawo zamówień publicznych*⁴, *ustawy o rachunkowości*⁵, jak również powiązanie nakładów finansowych z efektami rzeczowymi.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 r.

¹ Dz. U. z 2001 r. nr 85, poz. 937 ze zm.

² Ustawa z dnia 22 grudnia 2004 r. - Dz. U. Nr 278, poz. 2755.

³ Dz. U. z 2003 r. nr 15, poz. 148 ze zm.

⁴ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. nr 19, poz. 177 ze zm.)

⁵ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (Dz. U. z 2002 r., nr 76, poz. 694 ze zm.)

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności

Ocena wykonania budżetu państwa za 2005 r. w części 61 Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej⁶ – pozytywna.

Opinia o rocznych sprawozdaniach budżetowych

Roczne sprawozdania Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa, Rb-N o stanie należności, Rb-Z o stanie zobowiązań sporządzone przez UP RP przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów i wydatków, należności i zobowiązań w 2005 r. zgodnie z zasadami rachunkowości dla jednostek budżetowych.

2.2. Synteza wyników kontroli

2.2.1. Sprawozdawczość budżetowa i księgi rachunkowe

Wydana została pozytywna opinia w zakresie skuteczności systemu księgowości i kontroli finansowej oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej. Wydano także pozytywną opinię o prawidłowości sprawozdań rocznych. (str.8, 9)

2.2.2. Dochody

W ustawie budżetowej na 2005 r. ustalono dochody budżetowe w części 61 UP RP w wysokości 43 200 tys. zł. W 2005 r. dochody wykonane zostały w kwocie 43 667 tys. zł, tj. w 101,1 %. Zaległe należności Urzędu według stanu na koniec grudnia 2005 r. wyniosły 3 tys. zł i nie zmieniły się w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2004 r. (str. 10)

2.2.3. Wydatki

W ustawie budżetowej na rok 2005 ustalono wydatki w części 61 UP RP w wysokości 30 956 tys. zł. W ciągu 2005 r. wydatki zostały zwiększone ze

⁶ dalej Urząd Patentowy RP albo UP RP

środków rezerw celowych o 18 tys. zł do łącznej wysokości 30 974 tys. zł. Faktycznie wydatkowano 30 966 tys. zł, co stanowiło 99,9 % planu po zmianach. (str. 12)

2.2.5. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie w części 61 – Urząd Patentowy RP wyniosło w 2005 r. 416 osób i w porównaniu do planowanego limitu zatrudnienia (424 osoby), było niższe o 8 osób, wszystkie w dziale 750. W porównaniu do 2004 r. przeciętne zatrudnienie w 2005 r. było wyższe o 24 osoby, tj. o 6,1 % i o 8 osób niższe, (tj. o 1,9 %) w stosunku do planowanego zatrudnienia w 2004 r.

Łącznie w 2005 r. na wynagrodzenia osobowe ogółem (łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) wydatkowano 19 348 tys. zł, tj. o 2 tys. zł mniej, niż przewidywał plan po zmianach (19 350 tys. zł) i o 3 132 tys. zł, tj. o 19,3 % więcej w porównaniu do kwoty wydatkowanej na ten cel w 2004 r. (16 216 tys. zł). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2005 r. wyniosło 3 875 zł i było wyższe niż planowano (3 803 zł) o 1,9 % oraz wyższe niż w 2004 r. o 12,5 % (3 446 zł). (str. 15)

2.2.6. Inne ustalenia kontroli

Gospodarstwo pomocnicze działające przy Urzędzie Patentowym RP uzyskało w 2005 r. przychody w wysokości 1 038 tys. zł, co stanowiło 100,6 % planu po zmianach (1 032 tys. zł). Zaplanowane w tej samej wysokości wydatki, zrealizowano w kwocie 1 032 tys. zł, tj. w 100 %. Z tytułu nieplanowanego zysku osiągniętego w 2005 r. wpłacono do budżetu 2,9 tys. zł. (str.16)

W 2005 r. UP RP w ramach własnego budżetu zapewnił środki na realizację zadania współfinansowanego ze środków pochodzących z Unii Europejskiej, tj. *Budowa zintegrowanej platformy usługowej Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej* realizowanego w ramach *Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw*. W roku 2005 na ten

cel przeznaczono 104 tys. zł, w całości na zakup dodatkowych urządzeń poligraficznych. (str.20)

Zaplanowane przez audytora wewnętrznego i kontrolera wewnętrznego zadania na 2005 r. wykonane zostały terminowo. NIK zgłosiła uwagę na celowość każdorazowego dokumentowania zaleceń pokontrolnych Dyrektora Generalnego wydawanych po zakończeniu zadań audytowych i kontroli wewnętrznej (str.19)

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie oceniła brak Biuletynu Informacji Publicznej na stronie internetowej UP RP. W Biuletynie – stosownie do postanowień art. 6 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 8 ust. 3 *ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej*⁷, powinny być umieszczone m.in. treść i postać takich dokumentów urzędowych jak protokoły i wystąpienia pokontrolne NIK oraz innych podmiotów przeprowadzających kontrole w UP RP. (str.21)

2.3. Wnioski

W celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli przedstawia wnioski dotyczące:

- umieszczenia na stronie internetowej Urzędu Patentowego RP, w Biuletynie Informacji Publicznej, dokumentów z przeprowadzonych kontroli UP RP;
- wprowadzenia zasady każdorazowego dokumentowania rekomendacji Dyrektora Generalnego wynikających z przebiegu zadań audytowych oraz zaleceń pokontrolnych z kontroli wewnętrznych.

⁷ Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.